

V jubilejnem letu 2013 smo v Slovenskem etnografskem muzeju obeležili svojo 90-letnico z odprtjem lastne osrednje občasne razstave, s številnimi gostujočimi razstavami ter drugimi ustvarjalnimi projekti in dogodki. Delovno smo praznovali čez vse leto, od januarja do decembra, na tem mestu pa navajamo le nekaj najpomembnejših razstav in prireditev.

RAZSTAVE

- **Vrata. Prostorski in simbolni prehodi življenja** (oktober 2013–november 2014)
Osrednja razstava SEM po besedah avtorice kustosinje Polone Sketelj predstavlja vrata kot prostorski in tudi simbolni prehod med prostoroma, svetovoma, stanjema, med življenjem in smrtjo, med znanim in neznanim, svetlobo in temo, bogastvom in revščino, med vsakdanjim in skrivnostnim in (ali) svetim, med nami in drugimi, med našim in tujim.
- **Od domačega praga do Jeruzalema: fotografski zapisi Petra Nagliča 1883–1959** (julij 2013–januar 2014)
Ob 130-letnici rojstva Petra Nagliča je bil razstavljen izbor posnetkov iz digitalnega arhiva bogate fotografske zapuščine ščeterskega mojstra in fotografa Petra Nagliča iz Šmarce pri Kamniku. Razstavo so pripravili v sodelovanju z Nagličevim vnukom Matjažem Šporarjem kustosi SEM Andrej Dular, Marko Frelih in Miha Špiček.
- **Nosile so se ko cesarica: o noši tržaških Slovencev** (februar–marec 2013)
Na gostujoči razstavi so bile predstavljene praznične in vsakdanje noše iz zbirke ljubiteljske raziskovalke in zbiralke Marte Košuta iz Kontovela pri Trstu.
- **Spominjam se ... Prazniki – spomin in navdih** (maj–avgust 2013)
V sklopu osebnih razstav *Moje življenje, moj svet* so podiplomski študenti oblikovanja tekstilij in oblačil na Oddelku za tekstilstvo Naravoslovnotehniške fakultete v Ljubljani z oblikovalskimi izrazili podoživeli nekatere obrede in praznike pod mentorstvom kustosinje SEM Janje Žagar.
- **Emerik Zelinka: oče Cockte** (december 2013–februar 2014)
Ob 60-letnici nastanka recepture za Cockto in 100-letnici rojstva avtorja recepture Emerika Zelinke, je v sodelovanju z njegovimi svojci nastala še ena izmed osebnih razstav v sklopu *Moje življenje, moj svet*.

OSREDNJA SLOVESNOST OB PRAZNOVANJU 90-LETNICE SEM

(15. junij – Poletna muzejska noč)

- Premiera avtorskega filma Mihe Vipotnika **Čas alikvotnih delcev**, posvečenega 90-letnici SEM.
- Odprtje ustvarjalnega projekta **Prehodi – zunanje inštalacije in svetlobni objekti ti**, ki so na simboličen način manifestirali prehajanje muzeja skozi čas; v sodelovanju muzeja z AVA – Akademijo za vizualne umetnosti in festivalom Svetlobna gverila / Strip Core.

PRAZNIČNO V NESNOVNEM

- **Z nesnovno kulturno dediščino v SEM-ovo praznično leto** (17. januar)
Predstavljeni so bili dosežki SEM kot Koordinatorja varstva žive kulturne dediščine, Priročnik o nesnovni kulturni dediščini in novejša spoznanja o kranjski klobasi, na spremljajoči razstavi, ki jo je pripravil kustos Andrej Dular, pa je bila predstavljena donacija oziroma zbirka predmetov in dokumentov o mesarski obrti na Slovenskem družine mesarja Josipa Rozmana iz Ljubljane (januar–marec 2013).
- **Velikonočna dediščina Slovenije v SEM** (14. marec)
Na razstavi, ki jo je pripravila kustosinja Nena Židov, so bile prikazane enote velikonočne nesnovne kulturne dediščine, ki so že vpisane v Register žive kulturne dediščine – Škofjeloški pasijon, izdelovanje ljubenskih potic, velikonočne igre s pirhi in izdelovanje belokranjskih pisanic. Spremljali so jih pirhi iz Beneške Slovenije, Avstralije in Ukrajine.
- **Turnir Pandolo** (5. maj)
Tradicionalna istrska igra pandolo je bila marca 2013 vpisana v Register žive kulturne dediščine. Zato je bil na ploščadi pred SEM prvič v Ljubljani organiziran turnir te danes športne in družabne igre.

- **Slovenija praznuje 10. obletnico Unescove Konvencije o varovanju nesovne kulturne dediščine** (26. in 27. oktober)

SEM je bil kot Koordinator varstva žive kulturne dediščine gostitelj praznovanja Unescove obletnice s predstavitvijo enot s področja kulinarike, vpisanih v slovenski Register žive kulturne dediščine. Sledilo je še Mednarodno srečanje ob 10. obletnici Unescove Konvencije o varovanju nesovne kulturne dediščine.

ZNANSTVENI POSVET

- **Praznovanja med tradicijo in sodobnostjo** (16. in 17. oktober)

Simpozij v organizaciji SEM je bil razdeljen v tri tematske sklope: Praznik muzeja, Prazniki v historični perspektivi ter Prostorske in družbene razsežnosti praznikov. Pred začetkom posveta so sorodniki dr. Rajka Ložarja, enega od ravnateljev SEM, muzeju podarili Ložarjev doprsni kip, delo Franceta Goršeta.

VPRAŠALNIK ZA OBISKOVALCE SEM (marec–julij 2013)

- **Kako praznujemo praznike?**

Namen ankete je bil opozoriti obiskovalce SEM na obletnico muzeja in na pomen praznovanja ter hkrati dobiti povratno informacijo o njihovih osebnih praznikih; rezultati odgovorov so bili predstavljeni na jesenskem simpoziju Praznovanja med tradicijo in sodobnostjo.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE – SMER ETNOLOGIJA

- **Podobe mojega sveta** (vse leto 2013)

Študijska skupina je pod vodstvom mentorice kustosinje Janje Žagar na tematskih predavanjih in pogovorih obravnavala praznike in praznovanja.

RAZGLEDNIČNA DOPISNICA

- Pošta Slovenije je v čast jubileja izdala **razglednično dopisnico** z vzorci iz zbirk SEM. Datum izida: 27. september 2013. Zaključek prodaje: 27. september 2014.